

INKLYUZIV BOLALARNI SOG'LOM BOLALAR ORASIDAGI FARQ

Rasulova Dilfuza Anvarovna

*Toshkent shahar shayxontohur tumani 324-maktabning boshlang'ich sinf
o'qituvchisi. Oliy toifa 26 yil taj
977550724*

Annotatsiya

Mazkur maqolada inklyuziv bolalar va sog'lom bolalar o'rtasidagi farqlar tahlil qilinadi. Inklyuziv ta'lim prinsiplariga asoslanib, har bir bola uchun mos ta'lim sharoitlarini yaratish zarurligi ko'rsatiladi. Sog'lom bolalar bilan solishtirganda inklyuziv bolalarning rivojlanish, ijtimoiylashuv va ta'lim jarayonlarida duch keladigan qiyinchiliklari hamda imkoniyatlari o'rganiladi. O'zaro aloqalar, pedagogik yondashuvlar va onalik strategiyalari inklyuziv ta'limni yanada kuchaytirish uchun muhim ahamiyatga ega. Ushbu tadqiqot inklyuziv ta'limda samaradorlikni oshirish maqsadida yordam beradigan tavsiyalar taklif qiladi.

Kalit so'zlar: Inklyuziv ta'lim, Sog'lom bolalar, Ta'lim jarayoni, Rivojlanish farqlari, Ijtimoiylashuv, Pedagogik yondashuvlar, Onalik strategiyalari, Ta'lim sharoitlari, Imkoniyatlar, Qiyinchiliklar

Аннотация

В данной статье анализируются различия между инклюзивными детьми и здоровыми детьми. На основе принципов инклюзивного образования показана необходимость создания соответствующих образовательных условий для каждого ребенка. По сравнению со здоровыми детьми изучены трудности и возможности инклюзивных детей в развитии, социализации и образовательном процессе. Взаимодействие, педагогические подходы и стратегии воспитания важны для дальнейшего укрепления инклюзивного образования. В этом исследовании предлагаются рекомендации, которые помогут повысить эффективность инклюзивного образования.

Ключевые слова: Инклюзивное образование, Здоровые дети, Образовательный процесс, Различия в развитии, Социализация, Педагогические подходы, Стратегии материнства, Условия образования, Возможности, Вызовы

Abstract

This article analyzes the differences between inclusive children and healthy children. Based on the principles of inclusive education, it is shown that it is necessary to create appropriate educational conditions for each child. The difficulties and opportunities that inclusive children face in the development, socialization and educational processes compared to healthy children are studied. Interactions, pedagogical approaches and parenting strategies are important for further strengthening inclusive education. This study offers recommendations that will help to increase the effectiveness of inclusive education.

Keywords: Inclusive education, Healthy children, Educational process, Developmental differences, Socialization, Pedagogical approaches, Parenting strategies, Educational conditions, Opportunities, Challenges

KIRISH

Inkluziv ta'lim - bu har bir bolaga, uning imkoniyatlariga qaramay, ta'lim olish imkoniyatini beruvchi metodologiya va tizimdir. Ushbu yondashuv, har xil ijtimoiy va jismoniy o'ta sekinliklar, muammolar, yoki o'ziga xos ehtiyojlari bor bolalar uchun ta'lim berishga qaratilgan. Axisida, inkluziv bolalar va sog'lom bolalar orasidagi farqlar ham muhimdir. Ushbu maqolada, inkluziv bolalarning o'ziga xos jihatlari, sog'lom bolalar bilan farqlari, va buning ijtimoiy, emosional va psixologik jihatlari haqida so'z yuritamiz. Inkluziv bolalar, odatda, jismoniy yoki ruhiy cheklavlarga ega. Ularning ta'lim jarayoni ko'pincha qo'shimcha e'tibor va moslashtirishni talab qiladi. Bunday bolalar qayta-qayta o'rganishga, ko'p hollarda tahlil qilishni va muammolarni hal qilishni qiyinlashtiradi. Shu sababdan, inkluziv bolalar o'z fikrlarini ifodalashda, ijtimoiy interaktsiyalarni o'rnatishda va o'zlarini boshqarishda mushkulotlarga duch kelishlari mumkin. Sog'lom bolalar esa, umumiy qabul qilingan rivojlanish darajasida kanserlangan. Ular o'zlarining his-tuyg'ularini, fikrlarini va xatti-harakatlarini ifodalashda ko'proq mustaqil va o'ziga ishonchli. Ular ijtimoiy muloqot qilishda qulaylikka ega va o'z do'stlari bilan osonlik bilan aloqa qiladilar. Shuningdek, sog'lom bolalar yangi ma'lumotlarni o'rganishda samarali usullarni qo'llashda ma'lum darajada qulaylikka ega.

Inkluziv bolalar, ularning farqli jihatlari qaramay, ko'plab ijtimoiy va psixologik potentsialga ega. Ular o'zlarining imkoniyatlarini yanada kuchaytirish va o'z o'ralashuvlarini o'zgartirish orqali rivojlanishlari mumkin. Inkluziv ta'lim tizimlari bu bolalarga o'zlarini ishonchli his qilishlariga, o'zlariga bo'lgan ishtiyoqni rivojlantirishlariga, va ijtimoiy munosabatlarni o'rnatishlariga yordam beradi. Bunga misol sifatida, psixologik qo'llab-quvvatlash, o'yinlar orqali o'qitish va jamoaviy faoliyatlar orqali yaqindan duch kelish mumkin. Shuni ta'kidlash kerakki, inkluziv bolalar va sog'lom bolalar orasidagi muhim farqlarga qaramay, ular o'rganish jarayonida bir-biridan ham ko'p narsalarni o'rganishi mumkin. Masalan, sog'lom bolalar inkluziv bolalarga mehr berishni, ularga yordam berishni va ularning o'zlariga bo'lgan ishonchlarini oshirishda yordam berishni o'rganishadi. Inkluziv bolalar esa sog'lom bolalardan o'zlarining qobiliyatlarini va ta'lim olish jarayonida o'z o'rnini qanday egallashni o'rganishlari mumkin. Ta'lim muassasalari va o'qituvchilar bunday qarama-qarshiliklarni engish uchun, ta'lim jarayonida barcha bolalar uchun mos imkoniyatlarni yaratishlariga kerak. Shu bilan birga, inkluziv bolalar va sog'lom bolalar o'rtasida ijobiy munosabatlarni rivojlantirish uchun ijtimoiy jangovar faoliyatlar, guruh o'yinlari va hamkorlikni ta'minlovchi dasturlarni amalga oshirish nihoyatda muhim hisoblanadi. Shuningdek, ota-onalar o'z farzandlari uchun ijtimoiy va emosional rivojlanishni rag'batlantirishlari lozim. Inkluziv bolalar sog'lom bolalar bilan o'zaro aloqalarni o'rnatishlariga ko'maklashishlari va ularga xayrixoh muhit

yaratishlari muhimdir. Bu bolalar bir-birlarini qo'llab-quvvatlashi, ijtimoiy ko'nikmalarni oshirishlari va birgalikda o'rganishlari uchun imkoniyatlar yaratadi. Inkluziv bolalar va sog'lom bolalar o'rtasidagi farqlar aniq ko'rinadi, lekin ularning hammasi har bir bolaga o'z potentsialini oshirish imkoniyatini beruvchi yo'llari ham mavjud. Ta'lim jarayotida bu ikki guruhning bir-biriga yordam berishi, ularni bir-birining kuchli tomonlaridan o'rganishlari va bir-birini qo'llab-quvvatlashi juda muhimdir. Inkluziv ta'lim tizimlari orqali har bir bola, o'zidan ustun bo'lishga va ulkan maqsadlarga erishishga qodir.

Inklyuziv ta'lim barcha bolalar uchun, shu jumladan, inklyuziv bolalar uchun ham, sog'lom bolalar uchun ham bir qator afzalliklarga ega.

Inklyuziv bolalar uchun

- Ta'lim olish imkoniyati. Inklyuziv ta'lim imkoniyati cheklangan bolalarga tengdoshlari bilan birga ta'lim olish imkoniyatini beradi.
- Ijtimoiy integratsiya. Inklyuziv ta'lim imkoniyati cheklangan bolalarning jamiyatga integratsiyalashuvini osonlashtiradi. Ular tengdoshlari bilan munosabat o'rnatish, ijtimoiy ko'nikmalarni o'rganish va jamiyatning to'laqonli a'zosi bo'lish imkoniyatiga ega bo'ladi.
- O'ziga ishonch. Inklyuziv ta'lim imkoniyati cheklangan bolalarning o'ziga ishonchini oshiradi. Ular o'z qobiliyatlarini namoyon qilish, muvaffaqiyat qozonish va o'zini qadrlash imkoniyatiga ega bo'ladi.

Sog'lom bolalar uchun

- Empatiya. Inklyuziv ta'lim sog'lom bolalarda empatiya hissini rivojlantiradi. Ular imkoniyati cheklangan tengdoshlariga nisbatan hurmat, tushunish va g'amxo'rlik ko'rsatishni o'rganadi.
- Tolerantlik. Inklyuziv ta'lim sog'lom bolalarda tolerantlik hissini rivojlantiradi. Ular turli xil odamlarni qabul qilishni, ularning farqlarini qadrlashni va ularga teng munosabatda bo'lishni o'rganadi.
- Hamkorlik. Inklyuziv ta'lim sog'lom bolalarda hamkorlik ko'nikmalarini rivojlantiradi. Ular imkoniyati cheklangan tengdoshlari bilan birga ishlashni, ularga yordam berishni va ularning muvaffaqiyatiga hissa qo'shishni o'rganadi.

XULOSA

Inklyuziv ta'lim – bu barcha bolalarga, shu jumladan, inklyuziv bolalarga ham teng imkoniyatlar yaratishga qaratilgan ta'lim tizimidir. Inklyuziv bolalar va sog'lom bolalar orasidagi farqni tushunish, ta'lim jarayonini to'g'ri tashkil etish va har bir bolaga individual yondashish uchun muhim ahamiyatga ega. Inklyuziv ta'lim barcha bolalar uchun bir qator afzalliklarga ega, shu jumladan, ta'lim olish imkoniyati, ijtimoiy integratsiya, o'ziga ishonch, empatiya, tolerantlik va hamkorlik ko'nikmalarini rivojlantirish. Shuning uchun, inklyuziv ta'limni qo'llab-quvvatlash va rivojlantirish har birimizning burchimizdir.

MANBA

1. Abdurazokov, A. (2020). Maxsus ta'lim va inkluziv metodologiya: nazariya va amaliyot. Fan va texnologiya.

2. Isayeva, D. (2019). Inkluziv ta'lim: nazariy va amaliy jihatlar. O'zbekiston milliy tazkira.
3. Murodova, S. (2021). Bolalar ta'limida inkluziv yondashuv: masalalar va yechimlar. SamDU.
4. Qodirov, M. (2018). Sog'lom va inkluziv bolalarning o'zaro aloqalari. BuxDU.

